

یافته‌ها و پیشنهادهایی برای ارتقای آیین اصول اخلاق حرفه‌ای

گزارش نهایی مرحله اول اقدام فناوری هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران

اعتمادسازی: نقش مهم اصول اخلاقی و قضاوت حرفه‌ای در عصر دیجیتال

اعتماد و اصول اخلاقی از دیرباز با حرفه حسابداری مرتبط بوده‌اند و همچنین عناصر بنیادی جوامع، اقتصادها، سازمانها و روابط فردی پایدار هستند. بسیاری از ذینفعان و دیگران مشاهده کرده‌اند که اعتماد در حال تبدیل شدن به باوری با اهمیت فزاینده در عصر دیجیتال است. موارد

اخیر سواستفاده از داده‌های شخصی به‌وسیله سازمانها، نمونه‌هایی از اهمیت اعتماد هستند و بر نیاز به تقویت سیاستها و رفتار اخلاقی پیرامون استفاده و حفاظت از داده تاکید می‌کنند.

در کنار مزایای دگرگون‌ساز و گسترده فناوریهای جدید برای سازمانها، دولتها و جوامع، مسایل و معضله‌های اخلاقی نیز وجود دارند، مانند نفوذ نامناسب، تصمیم‌های جانبدارانه

اطمینان نشان داده‌اند و به‌کار آنها ارزش قایل شده‌اند. آنها همچنین درک می‌کنند که پابندی به یک آیین متشکل از استانداردهای اخلاقی باکیفیت، به حفظ این اعتماد کمک می‌کند. در حال حاضر، بخش ۲۰۰ آیین (به‌کارگیری چارچوب مفهومی - حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار) دربرگیرنده مطالب کاربردی درباره انتظارات از حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار برای تشویق و ترویج فرهنگ بر مبنای اخلاق در سازمانهایشان، با در نظر گرفتن موقعیت و ارشدیت آنها در آن سازمانها است.

کارگروه فناوری اشاره می‌کند که در پیش‌نویس پیشنهادی با عنوان **اصلاحیه‌های پیشنهادی در آیین اصول اخلاقی برای ارتقای نقش و طرز فکر مورد انتظار از حسابداران حرفه‌ای**^۳ (پیش‌نویس پیشنهادی نقش و طرز فکر)، **هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران**^۴ تغییراتی پیشنهاد کرده است، تا اثر گسترده‌ای را که حسابداران حرفه‌ای به واسطه مهارت‌ها و ارزشهایی که به‌کار خود می‌افزایند، مرکزیت رفتار اخلاقی هنگام انجام فعالیتهای حرفه‌ای، و نقش حسابداران حرفه‌ای در پشتیبانی از رفتار اخلاقی در سازمانهای خود، به رسمیت بشناسد. افزون بر این، پیش‌نویس پیشنهادی، اصلاحیه‌هایی در توصیف رفتار اخلاقی پیشنهاد می‌کند، تا به‌طور مشخص حسابدار حرفه‌ای را ملزم کند به شیوه‌ای سازگار با مسئولیت حرفه برای اقدام در جهت منافع عمومی رفتار کند. این پیش‌نویس پیشنهادی همچنین دربرگیرنده مطالب جدیدی در بخش ۱۲۰ (چارچوب مفهومی) است، که بر اهمیت فرهنگ سازمانی که رفتار اخلاقی در زمینه به‌کارگیری چارچوب مفهومی به‌وسیله حسابداران حرفه‌ای ترویج می‌کند، متمرکز است.

از آن‌جا که مقررات کنونی در آیین و در پیش‌نویس پیشنهادی با عنوان «نقش و طرز فکر»، ابتدا به نقش حسابدار حرفه‌ای در سازمانی که حسابدار حرفه‌ای در آن مشغول به کار است استناد می‌کنند، کارگروه فناوری بر این باور است که باید ملاحظات بیشتری به‌وسیله هیئت درباره دربرگرفتن مطالب کاربردی جدید در بخش ۱ از آیین انجام شود، تا به‌طور روشن‌تر بر نقش اجتماعی گسترده‌تر حسابداران حرفه‌ای در ترویج رفتار اخلاقی به‌عنوان یک بنیان حیاتی و

و رفتار غیرمنصفانه، نقض حریم شخصی و مخاطره‌های سلامت و ایمنی. سرعت کارکرد فناوری و پوشش وسیع آن، نشان می‌دهد که باید توجه مناسب به ارزشهای اخلاقی مبذول شود، هم‌چنین توسعه و هم‌در زمان به‌کارگیری فناوری. آثار منفی احتمالی اثر فناوری، اگر به‌موقع به‌طور مناسب مورد رسیدگی قرار نگیرد، می‌تواند منجر به از دست رفتن اطمینان به سازمانها، دولت‌ها و موسسه‌ها و به‌طور کلی جامعه شود. در نتیجه، مسائل اخلاقی در حال قرار گرفتن در مرحله مرکزی در گفتگوهای پیرامون از هم‌گسیختگیهای ناشی از فناوری هستند.

نقش گسترده‌تر برای ارتقای رفتار اخلاقی

آیین اصول اخلاق حرفه‌ای^۱ در حال حاضر نقش حسابدار حرفه‌ای در ارتقای فرهنگ اخلاق محور در سازمانهای حسابداری حرفه‌ای را به رسمیت می‌شناسد. هم‌زمان با دست‌یافتن اعتماد و اصول اخلاقی به نمایه بلندمرتبه‌تر در گفتگوهای پیرامون فناوری و اثر آن، نهادهای مختلف حسابداری حرفه‌ای، فرصت برای بهبود و ارتقای حرفه و توانایی اعضای آن در ایجاد و حفظ اعتماد را ارج نهاده‌اند. در کنار این خطوط همسان، **کارگروه فناوری**^۲ بر این باور است که فرصتی برای آیین وجود دارد تا به نقش اجتماعی گسترده‌تر حسابداران حرفه‌ای در ارتقای رفتار حرفه‌ای، و رایی نقش کنونی آنها در کمک به ایجاد اعتماد عمومی نسبت به سازمانها و فعالیتهای حرفه‌ای که به‌طور مستقیم به آن مربوط هستند، بی‌پرده‌تر استناد کند.

چنین نقش گسترده‌تری برای حسابداران حرفه‌ای در جامعه به‌عنوان قهرمانان اهمیت اصول اخلاقی در توسعه و به‌کارگیری فناوری، ممکن است در کنار دیگر موارد، شامل ارتقای فرهنگ اخلاقی در میان سازمانها و بین شرکای کسب‌وکار و اشخاص ثالث باشد، که بر دیگران اثر می‌گذارد تا هم‌زمان با حفظ پاسخگویی خود و دیگران برای رعایت اصول اخلاقی، اقدام مطابق با اصول اخلاقی داشته باشند.

در زمینه داشتن مسئولیت برای اقدام در جهت منافع عمومی، حسابداران حرفه‌ای به‌طور تاریخی به‌شدت قادران اهمیت اعتماد عمومی و اشخاص ثالثی بوده‌اند که به آنها

ارزیابی موثر این موارد را ندارند. در نتیجه، قضاوت انسانی همچنان نقش مهمی در تصمیم‌گیری ایفا می‌کند. همزمان با استمرار تحول فناوری مانند یادگیری عمقی، ارزش پیش‌بینی ماشین نیز افزایش می‌یابد، زیرا ماشینها امکان می‌یابند که عوامل بیشتری را در نظر گرفته و دقیقتر، سریعتر و به‌صرفه‌تر بشوند. در این زمینه، کارگروه فناوری به مفهوم تقویت هوشمند، به‌عنوان راه متفاوتی برای مفهوم بخشیدن به نقش هوش مصنوعی اشاره می‌کند، طوری که انسانها در مرکز فرایند تصمیم‌گیری باقی می‌مانند و هوش مصنوعی به‌هوش انسان می‌افزاید، به‌جای اینکه جایگزین آن شود. همسو با مفهوم هوش مصنوعی، بعضی عقیده دارند که اگر ارزش پیش‌بینی ماشین افزایش یابد، ارزش و نیاز به قضاوت انسان نیز افزایش می‌یابد. مزیت در خورتوجه ترکیب پیش‌بینی ماشین با قضاوت حرفه‌ای، توانایی گرفتن تصمیم‌های سریعتر، بر مبنای اطلاعات جامع‌تر و دقیقتر است.

در حالی که حرفه حسابداری در عصر دیجیتال تکامل می‌یابد و مسیر خود برای آینده را تعیین می‌کند، روشن به‌نظر می‌رسد که قضاوت حرفه‌ای حسابدار حرفه‌ای همچنان نقش در خورتوجهی ایفا خواهد کرد.

آیین اصلاح‌شده و بازسازی‌شده، دربرگیرنده مطالب کاربردی جدیدی است که رهنمود اضافی برای الزامهای حسابداران حرفه‌ای در انجام قضاوت حرفه‌ای در بند آر ۱۲۰/۵ (R120.5) فراهم می‌کند. چنین مطلب آموزشی، بندهای ۱۲۰/۵ الف تا ۱۲۰/۵ الف ۳ (120.5 A1 to 120.5 A3) از آیین، در میان دیگر موارد، نقش مهمی که قضاوت حرفه‌ای هنگام استفاده حسابدار حرفه‌ای از چارچوب مفهومی ایفا می‌کند را توصیف می‌کند.

کارگروه فناوری با این مشاهده موافق است که با در دسترس بودن اطلاعات تولیدشده توسط ماشین، ریسک تکیه بیش از حد بر هوش مصنوعی یا دیگر شکل‌های فناوری پدید می‌آید، به‌دلیل تمایل به جانبداری از برون‌داد تولیدشده توسط سامانه‌های خودکار، حتی وقتی منطق انسانی یا اطلاعات متناقض باعث زیر سوال رفتن اتکاپذیری یا تناسب چنین اطلاعاتی می‌شود. چنین تمایلی، که با عنوان تمایل به

یکپارچه برای کسب‌وکارها و دیگر موسسه‌ها هنگام توسعه و استفاده از فناوری، تاکید شود. کارگروه فناوری همچنین مطالب غیرالزام‌آور درباره این موضوع، برای آگاهی‌بخشی و انگیزش حسابداران حرفه‌ای به اقدام به‌عنوان قهرمانان فعال رفتار اخلاقی در محیط کار پویا و مبتنی بر فناوری، فارغ از زمان یا نوع درهم‌گسیختگی ناشی از فناوری، را مفید می‌داند.

پیشنهاد ۱

کارگروه فناوری پیشنهاد می‌کند که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، افزودن مطالب کاربردی جدید به بخش ۱ از آیین اصول اخلاقی را در نظر بگیرد، تا به‌طور روشن‌تر بر نقش اجتماعی گسترده‌تر حسابداران حرفه‌ای در ترویج رفتار اخلاقی به‌عنوان یک بنیان حیاتی و یکنواخت برای کسب‌وکارها، بنگاه‌ها و دیگر سازمانها تاکید کند، به‌ویژه هنگام توسعه و استفاده از فناوری.

اهمیت قضاوت حرفه‌ای

دینفعان به‌طور یکنواخت، بر اهمیت قضاوت حرفه‌ای اشاره کرده‌اند، در همان حال که کسب‌وکارها و جامعه خود را در دنیایی با تغییرات پویا که حاصل‌گذار مستمر دیجیتال است، سازگار می‌سازند و تحول می‌یابند.

پیشرفتهای جدید در هوش مصنوعی^۵ مانند یادگیری عمقی ماشین^۶، همراه با در دسترس بودن کلان‌داده^۷، منجر به‌کارگزاران هوشمندی می‌شود که می‌توانند حتی از عهده تحلیل و پیش‌بینی پیچیده‌تر هم بر بیایند. این خیزش تحلیل و پیش‌بینی ماشین، همچنین تقاضای بیشتری برای تصمیم‌گیری ایجاد می‌کند، که باعث بروز فرصتهای ارتقا یافته برای به‌کار بستن قضاوت انسانی می‌شود.

افزون بر این، بعضی بر این باورند که اگرچه هوش مصنوعی می‌تواند پیش‌بینی را بهبود ببخشد، اما همیشه نمی‌تواند قضاوت کند که کدام نتایج بهتر یا بیشتر در جهت منافع عمومی هستند. چنین تصمیم‌هایی نیاز به در نظر گرفتن عواملی مانند هزینه‌های پنهان، بده‌بستانهای اجتماعی، پادشاهای نامشهود یا ریسک‌هایی دارند که در حال حاضر ماشینها توان

هنگام ارزیابی توصیه درباره برنامه‌ریزی مالیاتی به صاحبکار، در نظر گرفته شوند. این عوامل، که معمولاً به‌طور همزمان اتفاق می‌افتند، همچنین بر سازمانهای کارفرما و عملیات کسب‌وکار صاحبکار نیز اثر گذاشته و لایه دیگری از پیچیدگی به فعالیتهای حرفه‌ای حسابداران حرفه‌ای می‌افزایند.

آیین می‌گوید: «مخاطره‌های رعایت اصول بنیادین در یک یا چند دسته از دسته‌های زیر قرار می‌گیرند.» سپس تعاریف مخاطره‌های منافع شخصی، خودبینی در تجدیدنظر، جانبداری، قرابت، و تهدید را بیان می‌کند. کارگروه فناوری، احتمال کفایت این پنج دسته مخاطره به‌گونه‌ای که تعریف شده‌اند، برای به‌کارگیری چارچوب مفهومی به‌منظور شناسایی، ارزیابی و پرداختن به ریسکهای اخلاقی ناشی از محیط پیچیده حرفه‌ای که حسابداران حرفه‌ای در آن مشغول به‌کار هستند را به‌تفصیل بررسی کرده است. این ملاحظه حاصل بحث کارگروه فناوری درباره شکاف احتمالی در آیین، مربوط به مخاطره‌های اصل بنیادین صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای، در نتیجه پیچیدگی مربوط به فناوریهای جدید بوده است.

برای دریافت بهتر مخاطره‌های ناشی از محیطهای پیچیده حرفه‌ای، کارگروه فناوری تعدادی از گزینه‌ها و رویکردها را برای اصلاح آیین در نظر گرفته است (که نقض‌کننده هم نیستند):

- اضافه کردن یک دسته مخاطره جدید (برای مثال، مخاطره «پیچیدگی»، «خودباوری» یا «سرعت تغییر») در بند ۱۲۰/۶ الف ۳ (A3 120.6)، که احتمال اثر جانبی افزودن یک دسته مخاطره جدید به‌بقیه آیین را به‌حساب می‌آورد. با ملاحظه بیشتر، کارگروه به‌این باور رسید که اضافه کردن یک دسته مخاطره جدید، ممکن است ضروری نباشد، از آن‌جا که پیچیدگی را می‌توان به‌وسیله دو دسته مخاطره موجود کنترل کرد:

o مخاطره منافع شخصی از این نظر که حسابدار حرفه‌ای، برای زمان، پول و دیگر منابع موردنیاز برای توسعه صلاحیت در فناوریهای جدید یا مقررات رعایتی جدید، سرمایه‌گذاری نمی‌کند یا به آنها اولویت نمی‌دهد. کارگروه فناوری بر این باور است که چنین مخاطره‌های وجود دارد، علیرغم مزیت و

اتوماسیون^۸ از آن یاد می‌شود، ممکن است به‌اجرای قضاوت حرفه‌ای به‌وسیله حسابدار حرفه‌ای زبان برساند. با شناخت این ریسک، هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران موافقت کرد که تمایل به اتوماسیون را در فهرست پیشنهادی نمونه‌های جانبداری در پیش‌نویس پیشنهادی نقش و طرز فکر قرار دهد.

هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، به‌عنوان بخشی از بررسیها درباره پیشنهادها نقش و طرز فکر، توافق کرد که آیین هم‌اکنون بر اهمیت قضاوت حرفه‌ای در به‌کارگیری چارچوب حرفه‌ای توسط حسابدار حرفه‌ای واقف است و هیچ تغییر دیگری در مطالب مربوط به قضاوت حرفه‌ای موردنیاز نیست.

کارگروه فناوری بر اساس کارش در مرحله ۱، هیچ اصلاحیه دیگری در آیین در زمینه اهمیت قضاوت حرفه‌ای پیشنهاد نکرده است. با این حال، کارگروه بر این باور است که توسعه مطالب راهنمای غیرالزام‌آور که بر اهمیت قضاوت حرفه‌ای حسابدار حرفه‌ای هنگام انجام فعالیتهای حرفه‌ای در محیط پویا و مبتنی بر توانمندی فناوری تاکید می‌کند، سودمند خواهد بود.

پیچیدگیهای محیط حرفه‌ای

امروزه حسابداران حرفه‌ای خود را در حال کار در یک محیط پیچیده عملیاتی، قانونی و انتظام‌بخشی می‌یابند، که این محیط حاصل عوامل مختلفی از جمله اثر فناوری است. برنامه‌های کاربردی جدید فناوری، مانند آن برنامه‌هایی که استفاده از هوش مصنوعی و کلان‌داده را در هم می‌آمیزند، می‌توانند تولید اطلاعات کرده و وظایف مشخص را به‌صورت کارآمدتر و دقیقتر از کارگزاران انسانی انجام دهند. اگرچه، برای اتکا به بروندهای این برنامه‌های کاربردی فناوری، حسابداران حرفه‌ای باید دانش کافی درباره طراحی و به‌کارگیری فناوری مورد استفاده کسب کنند، که اغلب کاری پیچیده، وقتگیر و دشوار است. افزون بر پیچیدگیهای فناوری، حسابدار حرفه‌ای باید همچنین دانش مناسب و التزام به آرایه‌ای از الزامهای انتظام‌بخشی و استانداردهای حرفه‌ای داشته باشد؛ برای مثال، تعداد زیاد روشهای مالیاتی متفاوت در دسترس بین چندین حوزه گزارشگری با قوانین و مقررات متفاوت که باید

منفعت شخصی بهبود صلاحیت و دانش فرد درباره فناوری و ریسک از کار افتادن در غیر آن صورت. ممکن است ادعا شود که توصیف کنونی مخاطره منافع شخصی در بند ۱۲۰/۶ آ (ای) (120.6 A3 (a)) در حال حاضر این نوع مخاطره را پوشش می‌دهد.

○ مخاطره تهدید از این نظر که حسابدار حرفه‌ای از اقدام مناسب بازداشته شده است، زیرا احساس می‌کند به وسیله پیچیدگی برنامه‌های کاربردی فناوری خاص یا مقررات نظارتی، تهدید می‌شود. کارگروه بر این باور است که این سویه مخاطره، در حال حاضر در توصیف کنونی مخاطره تهدید در بند ۱۲۰/۶ الف ۳ (بی) (120.6 A3 (e)) لحاظ نشده است و این بسط، سودمند خواهد بود.

• پررنگ کردن «پیچیدگی» در بخش ۱۲۰، به شیوه‌ای مشابه با رویکرد درپیش گرفته‌شده به وسیله هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران در افزودن مطالب کاربردی درباره جانبداری و فرهنگ سازمانی در پیش‌نویس پیشنهادی نقش و طرز فکر.

• اصلاح زبان مقدمه در بند ۱۲۰/۶ الف ۳ (120.6 A3) آیین، تا با قطعیت کمتری خواننده شود (به عبارت دیگر، در حال حاضر این زبان را می‌توان با این معنی تفسیر کرد که موقعیت یا شرایطی که در هیچکدام از دسته مخاطره‌های فهرست‌شده جا نمی‌گیرد، مخاطره‌ای واجد شرایط ارزیابی نیست).

○ در این زمینه، کارگروه به‌طور مشخص به آیین رفتار حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی آمریکا اشاره می‌کند، که می‌گوید (با تاکید افزوده) «... بسیاری از مخاطره‌ها در یک یا چند دسته از هفت دسته گسترده زیر قرار می‌گیرند: منافع متضاد، طرفداری، قرابت، مشارکت در مدیریت، منافع شخصی، خودبینی در تجدیدنظر و اثر نامناسب...».

• از سوی دیگر، کارگروه فناوری متوجه شد که جمله آغازین در پنج دسته مخاطره در بند ۲۰۰/۳ (200.3) آیین که در مارس ۲۰۰۸ منتشر شده نیز می‌گوید (با تاکید افزوده) «... بسیاری از مخاطره‌ها در دسته‌های زیر جای می‌گیرند...».

• کارگروه فناوری بر این باور است که هیئت باید چنین ترکیبی را در نظر بگیرد، زیرا که این ترکیب در مورد این که چگونه

حسابداران حرفه‌ای می‌توانند مخاطره‌ای مانند پیچیدگی را شناسایی کنند و به آن بپردازند، مقداری انعطاف فراهم می‌سازد، بدون این‌که به‌الزام آن را در یکی از پنج دسته‌ای که در حال حاضر در آیین عنوان شده‌اند، بگنجانند. چنین سیالیتی به‌طور ویژه با توجه به محیط حرفه‌ای که در عصر دیجیتال به‌طور دائم در حال تغییر است، سودمند است. کارگروه فناوری باور دارد که اجازه دادن به این امکان که بعضی مخاطره‌ها شاید خارج از پنج دسته مخاطره موجود قرار بگیرند، نباید ترکیب چارچوب مفهومی یا رویکرد قطعات سازنده آیین را تضعیف کند.

• در آیین، بخش ۲۰۰ و بخش ۳۰۰ (به‌کارگیری چارچوب مفهومی - حسابداران حرفه‌ای شاغل در خدمات عمومی) نمونه‌هایی از مخاطره و همچنین کار و محیط عملیاتی صاحبکاران که ممکن است بر ارزیابی از سطح مخاطره اثر بگذارد، فراهم می‌کند. کارگروه فناوری بر این باور است که منظور کردن ارجاع‌ها یا نمونه‌هایی از فناوری و پیچیدگی محیط‌های کار در چنین مقرراتی، می‌تواند سودمند باشد.

• کارگروه فناوری همچنین بر این باور است که حسابداران حرفه‌ای هنگام انجام فعالیت‌های حرفه‌ای، به‌طور فزاینده‌ای با گروه‌های چندگانه، متخصصان فن، گروه‌های از راه دور و/یا کارگزاران هوشمند هم در داخل و هم خارج از سازمان کار خواهند کرد. در این زمینه، کارگروه بر این باور است که هیئت باید برای گسترش دادن ارجاع‌ها به‌افراد در آیین، برای منظورکردن ماشینها و کارگزاران هوشمند در صورت مناسب بودن، بازنگری در آیین را در نظر بگیرد. برای مثال، شاید بحث شود که توصیف مخاطره منافع شخصی در بند ۱۲۰/۶ الف ۳ (120.6 A3) باید به‌روز شود تا نه تنها فعالیت انجام‌شده به وسیله افراد، بلکه فعالیت انجام‌شده توسط کارگزار هوشمند را که به وسیله موسسه حسابدار حرفه‌ای یا سازمان کارفرما ساخته شده و در مالکیت آنهاست، نیز در بر بگیرد.

افزون بر در نظر گرفتن موارد اشاره‌شده بالا که ممکن است بر آیین اثر بگذارند، کارگروه فناوری باور دارد که توسعه مطالب راهنمای غیرالزام‌آور برای مطرح کردن پیچیدگی‌های اخلاقی

پیش‌بینی‌های هوش مصنوعی ممکن است زیرتاثیر جانبداری قرار بگیرد، که این جانبداری ممکن است در مجموعه‌های داده که مورد استفاده سامانه هوش مصنوعی است، یا در الگوریتم‌هایی که منعکس‌کننده جانبداری‌های توسعه‌دهندگان و کدنویس‌های انسانی سامانه‌های هوش مصنوعی است، و/یا در تفسیر برون داده‌های سامانه قرار داشته باشد. در نتیجه، حسابدار حرفه‌ای باید به‌طور همزمان و همه‌جانبه درباره رعایت اصول بنیادین در محیط سازمانی مبتنی بر توانمندی فناوری بیاندیشد:

- **واقع‌بینی** ممکن است هنگامی که اتکای نامناسب به برون داده‌های سامانه هوش مصنوعی وجود دارد، کاهش یابد، به‌ویژه وقتی چنین برون داده‌هایی خاص داده‌ها یا اطلاعات جانبدارانه باشند، که ممکن است قضاوت حرفه‌ای حسابدار حرفه‌ای را خدشه‌دار کنند.

- برای پرهیز از اتکای نامناسب، حسابدار حرفه‌ای باید صلاحیت و مراقب حرفه‌ای لازم را دارا باشد تا جنبه‌های کسب‌وکار و فناوری چگونگی تولید برون داده‌های سامانه هوش مصنوعی را به‌میزان کافی درک و ارزیابی کند. در حالی که از حسابدار حرفه‌ای انتظار نمی‌رود دارای دانش و مهارت هم‌سطح با متخصص داده باشد، اهمیت دارد که حسابدار بتواند پرسش‌های مناسبی بپرسد تا اطمینان پیدا کند که از داده‌های باکیفیت استفاده شده است.

- اگر حسابدار حرفه‌ای می‌دانست یا باید می‌دانست که برون داده‌های سامانه هوش مصنوعی، واقع‌بینانه نیستند، پس بدین معنی است که کمبود تعامل منصفانه یا صداقت وجود دارد، که با عنوان درستکاری شناخته می‌شود.

- از این گذشته، از آن‌جا که سامانه‌های هوش مصنوعی با مصرف مقادیر زیاد و انواع مختلف داده کار می‌کنند، ملاحظات حریم شخصی پیش می‌آید و می‌تواند سطح مخاطره رعایت اصل بنیادین رازداری را بالا ببرد.

- در پایان، پیامدهای یک یا چند مورد از چنین لغزش‌هایی در رعایت اصول بنیادین، ممکن است زیر اصل بنیادین رفتار حرفه‌ای، حرفه را نیز بی‌اعتبار کند، به‌ویژه با توجه به افزایش انتظارات عمومی برای اعتماد در عصر دیجیتال.

کارگروه فناوری بر این باور نیست که بهبود بیشتری در آیین

محیط‌های پیچیده حرفه‌ای مربوط به اثر فناوری، می‌تواند سودمند باشد.

پیشنهاد ۲

کارگروه فناوری پیشنهاد می‌کند که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، اصلاح آیین برای تعامل اثربخش‌تر با مخاطره‌های ایجاد شده به‌وسیله پیچیدگی محیط حرفه‌ای که حسابدار حرفه‌ای در آن مشغول انجام فعالیت‌های حرفه‌ای خود است را در نظر بگیرد، با لحاظ کردن گزینه‌هایی مانند آنهایی که در زیربخش پیچیدگی‌های محیط حرفه‌ای توصیف شدند.

پایداری اصول بنیادین برای عصر دیجیتال

ماهیت به‌هم‌پیوسته پیامدهای فناوری

در حالی که هرکدام از اصول بنیادین به‌تفصیل و به‌گونه‌ای تعریف شده‌اند که به‌طور کلی به‌ریسک‌های مربوط به فناوری می‌پردازند، کارگروه فناوری بر این باور است که اثر پیشرفت فناوری جدید به‌شیوه‌ای به‌هم‌مرتبط از هر پنج اصل بنیادین فراتر می‌رود. در نتیجه، از قلم افتادن یا نداشتن درک کامل مخاطره در مورد رعایت یکی از اصول بنیادین، ناشی از اثر فناوری، همچنین ممکن است منجر به رعایت نشدن یکی دیگر از اصول بنیادین شود. این اثر ترکیبی و فراگیر، همراه با سرعت بالای کار که به‌واسطه فناوری ممکن می‌شود، حاکی از آن است که به‌ویژه برای حسابدار حرفه‌ای اهمیت دارد که ماهیت به‌هم‌مرتبط اثر فناوری بر رعایت اصول بنیادین را در نظر بگیرد.

لحاظ کردن مناسب اثر احتمالی جانبداری از ماشین که با استفاده از هوش مصنوعی همراه است، نمونه‌ای از این اثر فراگیر و به‌هم‌مرتبط است. در حالی که اتوماسیون فرایند با ربات به‌صورت سنتی بر فعالیت‌های تکراری، بر مبنای قواعد و با حجم زیاد متمرکز است (مبتنی بر فرایند)، فناوری هوش مصنوعی مانند یادگیری ماشین، هوش انسان را شبیه‌سازی می‌کند و اغلب می‌تواند از طریق تحلیل حجم زیاد داده (مبتنی بر داده) پیش‌بینی‌های دقیق انجام دهد. با وجود این، دقت

مورد نیاز باشد، تا بر ماهیت فراگیر و به هم مرتبط اثر فناوری تأکید کند. در عوض، کارگروه فناوری باور دارد که مطالب غیرالزام آور درباره اثر کلی فناوری از منظر اصول بنیادین، از جمله نمونه جانبداری از ماشین، برای ذینفعان سودمند خواهد بود.

اصول مهم در چارچوبهای اخلاقی هوش مصنوعی

با شناخت موفقیت به عنوان عامل مهم در پذیرش هوش مصنوعی، بسیاری از دولتها، سازمانها و شرکتهای فراملی، به طور فعال اقدام به پیشنهاد و استقرار چارچوبهای اخلاقی برای توسعه و به کارگیری هوش مصنوعی کرده اند. چنین سازمانهایی همچنین متعهد به توسعه چارچوبهای اخلاقی هوش مصنوعی به منظور پیشینه سازی قابلیت هوش مصنوعی در امکان پذیر ساختن گذار مثبت در جامعه و کمینه سازی ریسک آسیب اجتماعی درخور توجه شده اند.

با توجه به اهمیت اعتماد به نام حسابدار و انتظارات عموم از حسابداران حرفه ای، کارگروه فناوری، اصول اخلاقی گنجانده شده در تعدادی از چارچوبهای اخلاقی منتشر شده را با تعریف اصول بنیادین و مطالب کاربردی مربوط در آیین مقایسه کرد. در مرور چارچوبهای اخلاقی متعدد برای هوش مصنوعی و اصول بنیادین گنجانده شده در این چارچوبها، کارگروه فناوری

مشاهده کرد که مفاهیم انصاف، شفافیت، توضیح پذیری، پاسخگویی و حریم شخصی / رازداری، به طور یکنواخت مورد استفاده قرار گرفته اند. در نتیجه، کارگروه بررسی کرد که آیا این مفاهیم در آیین پوشش داده شده اند، و اگر بله، چگونه پوشش داده شده اند، و آیا نیاز یا مزیتی برای ارتباطدهی روشن تر این اصول اخلاقی با اصول بنیادین وجود دارد یا خیر. خلاصه ای از بررسیها و پیشنهادهای مربوط کارگروه در جدول ۱ عنوان شده است.

انصاف

کارگروه فناوری بر این باور است که انتظار عمومی از حسابدار حرفه ای وجود دارد که هنگام انجام فعالیتهای حرفه ای، منصفانه اقدام کند. کارگروه معتقد است که کاربرد مفهوم انصاف، دارای پیچیدگیهای زیر برای حسابدار حرفه ای است:

- حسابدار حرفه ای باید بی طرف بوده و در تصمیمها و اقدامش علیه هیچ فرد یا سازمانی جانبداری نداشته باشد، از جمله در ارائه اطلاعات. در این زمینه، حسابدار حرفه ای نباید مجموعه داده ها را دستچین کند (اصل بنیادین: درستکاری).

- حسابدار حرفه ای باید همه اطلاعات مربوط شناخته شده را هنگام تصمیم گیری در نظر بگیرد و دارای صلاحیت ضروری مورد نیاز برای گرفتن چنین تصمیمهایی باشد (قضایوت

جدول ۱- اصول رایج استفاده شده در چارچوبهای اخلاقی هوش مصنوعی

سند مشورتخواهی دولت استرالیا	سازمان همکاری و توسعه اقتصادی ^{۱۲}	کمیسیون اروپا ^{۱۱}	آی بی ام ^{۱۰}	مایکروسافت ^۹
<ul style="list-style-type: none"> • آسیب نزدن • رعایت انتظام بخشی و مقررات • محافظت از حریم شخصی • شفافیت و توضیح پذیری • اعتراض پذیری • پاسخگویی • تولید سود خالص 	<ul style="list-style-type: none"> • رشد فراگیر • توسعه پایدار و رفاه • ارزشهای متمرکز بر انسان و انصاف • شفافیت و توضیح پذیری • نیرومندی • پاسخگویی • امنیت و ایمنی 	<ul style="list-style-type: none"> • احترام به اختیار انسان • جلوگیری از آسیب • انصاف و قابلیت شفاف سازی 	<ul style="list-style-type: none"> • همسویی ارزشی • توضیح پذیری • انصاف • حقوق داده ای کاربر 	<ul style="list-style-type: none"> • انصاف • شفافیت • جامعیت • اتکا پذیری • ایمنی • حریم شخصی و امنیت • پاسخگویی

حرفه‌ای و اصل بنیادین: صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای).
 • اقدام منصفانه ممکن است بر حسن شهرت حرفه نیز اثر بگذارد (اصل بنیادین: رفتار حرفه‌ای).

در حال حاضر در آیین، اصل بنیادین درستکاری، با ملزم کردن حسابدار حرفه‌ای به روراست و صادق بودن و همچنین با توضیح اینکه این اصل به تعامل منصفانه و صداقت دلالت دارد، به مفهوم انصاف اشاره می‌کند. اگرچه، بعضی ممکن است اینگونه دریابند که برای حسابدار حرفه‌ای هیچ الزامی مبنی بر منصفانه اقدام کردن وجود ندارد. افزون بر این، هیچ رهنمودی در این باره وجود ندارد که این مفهوم در زمینه انجام فعالیت‌های حرفه‌ای، به چه معناست.

پس از مشورت، کارگروه فناوری به این باور رسید که بهبود بیشتر در آیین به منظور دربرگرفتن مفهوم انصاف، به علل زیر، ضروری نیست:

• ممکن است بحث شود که در حال حاضر هم رعایت اصول بنیادین و کاربرد مناسب چارچوب مفهومی، اطمینان بخشی لازم مبنی بر اقدام بر اساس انصاف حسابدار حرفه‌ای را فراهم می‌کند.

• تغییرهای پیشنهادی در آیین که در پیش نویس پیشنهادی نقش و طرز فکر مطرح شده، مانند فراگیری «داشتن یک ذهن پرسشگر» و مطالب راهنما درباره جانبداری در بخش ۱۲۰، ریسک اقدام غیرمنصفانه حسابدار حرفه‌ای را کاهش خواهد داد.

• کارگروه فناوری همچنین تایید می‌کند که عبارت «انصاف» یک مفهوم از پیش پذیرفته است که ممکن است توسعه یک دیدگاه جهانی درباره چگونگی به کارگیری این مفهوم را دشوار سازد.

شفافیت

گذار دیجیتال در کسب و کار و جامعه، منجر به درخواست بیشتر و انتظار عمومی برای شفافیت کسب و کارها و سازمانها در تعامل با مشتریان و دیگر ذینفعانشان شده است. با حجم زیاد داده‌های خصوصی افراد که به وسیله کسب و کارها، دولتها و دیگر سازمانها جمع‌آوری و استفاده می‌شود، انتظار عمومی و تقاضای بیشتری از این نهادها وجود دارد تا نشان دهند که به حریم شخصی افراد احترام گذاشته می‌شود. سهامداران

نیز به میزان فزاینده‌ای از شرکتها درخواست می‌کنند که تعهد خود به مسئولیتهای اجتماعی بنگاه را همراه با ارایه سود خالص نشان دهند. بنابراین، از شرکتها انتظار می‌رود که درباره راهبردها و عملکرد خود در پرداختن به این ملاحظات گسترده‌تر اجتماعی و محیطی، شفاف‌تر باشند. به منظور ایجاد اعتماد، سازمانها باید راه‌هایی برای شفاف‌تر شدن با ذینفعانشان پیدا کنند.

آیین اصول اخلاق حرفه‌ای در حال حاضر مقررات متعددی دارد که بدون استفاده مشخص از عبارت، شفافیت را ترویج می‌کند. نمونه‌ها شامل الزام حسابداران حرفه‌ای و بنگاه‌ها به افشای اطلاعات مشخص برای اشخاص مربوط در شرایط مشخص است که در زیربخش ۱۱۴ برای اصل بنیادین رازداری توصیف شده است. در اصل بنیادین صلاحیت و مراقب حرفه‌ای، حسابدار حرفه‌ای باید اشخاص مشخص مانند صاحبکاران و سازمانهای کارفرما را از محدودیتهای ذاتی خدمات یا فعالیت‌های حسابدار حرفه‌ای آگاه کند (بند ۱۱۳/۳ R113.3) را ببینید). افزون بر این، افشای ماهیت تضاد منافع در بخش ۲۱۰ (تضاد منافع) برای حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب و کار و بخش ۳۱۰ (تضاد منافع) برای حسابداران حرفه‌ای شاغل در خدمات عمومی، همراه با افشای اطلاعات مربوط به حق الزحمه برای ارکان راهبری صاحبکار حسابرسی در بخش ۴۱۰ (حق الزحمه)، نمونه‌های افزوده از اقدام «شفاف» است که طبق مقررات آیین، به وسیله حسابدار حرفه‌ای انجام می‌شوند.

با توجه به اهمیت اعتماد و شفافیت در عصر دیجیتال، کارگروه فناوری بر این باور است که زبان گویاتر درباره مسئولیت حسابدار حرفه‌ای برای شفاف بودن در فعالیت‌های حرفه‌ای خود، ممکن است در آیین ضروری باشد. در این زمینه، کارگروه اشاره می‌کند که هم خدمات غیراطمینان بخشی و هم پروژه‌های حق الزحمه هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، به اهمیت شفافیت از دیدگاه استقلال استناد می‌کنند. در نتیجه، این پروژه‌ها پیش‌نویسهایی تهیه کرده‌اند که بر آن اساس، بنگاه‌ها باید اطلاعات مربوط به مقررات

خدمات غیراطمینان بخشی و حق الزحمه تخصیص یافته به صاحبکاران حسابرسی را برای ارکان راهبری و عموم مردم افشا کنند.

سازگار با مفهوم شفافیت، بر اساس پیش نویسهای خدمات غیراطمینان بخشی و حق الزحمه، کارگروه فناوری به این دیدگاه شکل داده است که در زمانهای تغییر فناوری یا دیگر انواع تغییر و بی اطمینانی، حسابدار حرفه‌ای دارای مسئولیتی فراگیر مبنی بر شفاف بودن، با در نظر گرفتن شرایط به گونه‌ای مناسب، هنگام انجام فعالیتهای حرفه‌ای است، و این مسئولیت باید به صورت برجسته‌تر در آیین به تصویر کشیده شود. در تعیین شرایط و سطح شفافیت مناسب، حسابدار حرفه‌ای باید قضاوت حرفه‌ای به کار ببندد. همچنین، شفافیت از رعایت اصول بنیادین پشتیبانی می‌کند. شفافیت در باب چگونگی گرفتن تصمیمها، به کارگیری فرایندها، به دست آمدن اطلاعاتی که حسابدار حرفه‌ای بر آن اتکا کرده است، و برای حسابرسان، چگونگی استفاده از هوش مصنوعی در کار حسابرسی، نمونه‌هایی از شرایطی است که در آن می‌توان با شفافیت به آثار احتمالی فناوری بر رفتار حرفه‌ای حسابدار حرفه‌ای پرداخت.

بر اساس این ملاحظات، کارگروه فناوری پیشنهاد می‌کند که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، اضافه کردن مطالب کاربردی جدید به زیربخش ۱۱۳ برای توضیح مسئولیت حسابدار حرفه‌ای برای شفاف بودن را در نظر بگیرد، که در حال حاضر در آیین به روشنی بیان نشده است. برای انجام این کار، هیئت باید نسبت به شرایطی که بر گستره شفافیت مناسب اثر می‌گذارد، آگاه باشد (برای مثال، در حسابرسی، نوع و زمان بندی رویه‌های حسابرسی، و در کسب و کار، اطلاعات تجاری اختصاصی).

کارگروه فناوری همچنین در نظر گرفت که مفهوم شفافیت با قضاوت حرفه‌ای پیوند دارد، زیرا هر دو عامل مهم فرایند تصمیم‌گیری هستند. حسابدار حرفه‌ای باید بتواند نشان دهد که چگونه قضاوت حرفه‌ای را به کار بسته است و پشتوانه یک تصمیم به چه اندازه است. کارگروه باور دارد که سودمند خواهد بود اگر رابطه بین شفافیت و قضاوت حرفه‌ای به عنوان بخشی از مطالب غیر الزام آور، پررنگ شود.

پیشنهاد ۳

کارگروه فناوری پیشنهاد می‌کند که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، اضافه کردن مطالب کاربردی جدید به زیربخش ۱۱۳ برای توضیح مسئولیت حسابدار حرفه‌ای برای شفاف بودن را در نظر بگیرد، که در حال حاضر در آیین به روشنی بیان نشده است. شرایطی که بر گستره شفافیت مناسب اثر می‌گذارد (برای مثال، در حسابرسی، نوع و زمان بندی رویه‌های حسابرسی، و در کسب و کار، اطلاعات تجاری اختصاصی) باید در نظر گرفته شود.

توضیح پذیری

کارگروه فناوری بر این باور است که حسابدار حرفه‌ای باید دارای دانش و مهارتهای لازم برای توضیح چگونگی گرفتن یک تصمیم یا فرایند تصمیم‌گیری باشد، به گونه‌ای که نسبت به پشتوانه مستحکم آن تصمیم، اعتمادسازی کند. همزمان با پیچیده‌تر شدن الگوریتمهای ماشین در طی زمان و شروع به عمل کردن مشابه «جعبه سیاه»، اهمیت دارد که حسابداران حرفه‌ای راه‌هایی برای توضیح تصمیمهای خود، بدون نیاز به موشکافی الگوریتمها پیدا کنند.

کارگروه فناوری اشاره می‌کند که اصل بنیادین صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای در زیربخش ۱۱۳، حسابدار حرفه‌ای را ملزم می‌کند دانش و مهارتهای حرفه‌ای لازم را کسب و حفظ کند، که شامل داشتن آگاهی و درک مستمر نسبت به پیشرفت‌های فنی، حرفه‌ای و کسب و کاری مربوط می‌شود. کارگروه بر این باور است که مطالب در زیربخش ۱۱۳ به میزان کافی نیاز حسابدار حرفه‌ای به داشتن دانش و مهارتهای لازم برای توضیح تصمیمها را پوشش می‌دهد و انجام این اصلاحیه‌ها ضروری نیست.

پاسخگویی

کارگروه بر این باور است که انتظار عمومی وجود دارد، و در نتیجه برای حسابدار حرفه‌ای در جهت منافع عمومی خواهد بود اگر درباره تصمیمها، اقدام یا نتایجی که حسابدار حرفه‌ای نسبت به آنها مسئول است، پاسخگو باشد. پاسخگویی ورای متهم کردن شخص به هنگام خوب پیش رفتن امور، و مجازات کسی است که خطا کرده است. همانطور که در گزارشی که به تازگی

توسط **انجمن حسابداران خبره انگلستان و ولز**^{۱۳} با عنوان «فناوریهای جدید، اصول اخلاقی و پاسخگویی» منتشر شد، تاکید شد که چارچوب صحیح پاسخگویی به عنوان محرک اقدام مناسب در لحظه، برای پرهیز از خجالت و شرمندگی در آینده، عمل می‌کند.

همزمان با پیچیده‌تر شدن خروجی فعالیت‌های حرفه‌ای و یکپارچه‌تر شدن خدمات، هم حسابداران حرفه‌ای شاغل در کسب‌وکار و هم حسابداران حرفه‌ای شاغل در بخش عمومی، به‌کار متخصصان فن و همچنین به بروندادهای حاصل از فناوری مانند سامانه‌های هوش مصنوعی، متکی‌تر می‌شوند. در حالیکه کارگزار هوشمند در این نقطه هیچ مسئولیت قانونی، اخلاقی یا معنوی ندارد، اتکا به‌کار تولید شده توسط چنین کارگزاری، از بسیاری جهات با اتکا به‌کار یک کارگزار انسانی مانند یک کارمند رتبه پایین‌تر یا یک متخصص فن، تفاوتی ندارد.

با در نظر گرفتن پاسخگویی مناسب حسابدار حرفه‌ای هنگام عمل کردن در محیط حرفه‌ای مبتنی بر توانمندی فناوری، کارگروه فناوری به این دیدگاه رسیده است که حسابداران حرفه‌ای باید (۱) تمایل داشته باشند مسئولیت کار خود را بپذیرند، فارغ از این که آیا دیگر کارگزاران انسانی یا هوشمند به نتیجه‌گیرها و فرایندهای تصمیم‌گیری آنان کمک کرده‌اند یا خیر، و (۲) برای کسب اطمینان از این که وظایف خود را به‌طور مناسب انجام داده‌اند، گام‌های ضروری را بردارند. در دستیابی به این دیدگاه، کارگروه فناوری همچنین تصدیق می‌کند که در محیط کاری پیچیده امروز، که حسابداران حرفه‌ای بیشتر و بیشتر بر تصمیم‌های گرفته‌شده توسط ماشینها اتکا می‌کنند، مسئولیت باید با دیگر کارگزاران انسانی که ارتباط سببی با تصمیم دارند، به‌اشتراک گذاشته شود، مانند توسعه‌دهندگان فناوری.

با توجه به داشتن تمایل به پذیرش مسئولیت، کارگروه فناوری در نظر می‌گیرد که این مفهوم با اصل بنیادین درستکاری در زیربخش ۱۱۱ به خوبی همسو است، از آنجا که این اصل، حسابدار حرفه‌ای را ملزم می‌کند روراست و صادق باشد. در این خصوص، کارگروه فناوری همچنین مطالب جدید پیشنهادی در پیش‌نویس نقش و طرز فکر در زمینه داشتن عزم به اقدام مناسب هنگام رویارویی با معضله‌ها یا موقعیتهای مشکل را در نظر گرفته است. کارگروه فناوری بر

این باور است که مادامی که تمایل به پذیرش مسئولیت به‌طور گسترده در مطالب جدید پیشنهادی در پیش‌نویس پوشش داده می‌شود، جا برای ارتقای احتمالی آیین برای تقویت این جنبه از پاسخگویی در آیین وجود دارد.

اصل بنیادین صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای که در زیربخش ۱۱۳ آیین مشخص شده، الزام حسابدار حرفه‌ای به برداشتن گام‌های ضروری برای انجام مسئولیتهای خود، بندهای الف ۳/۱ تا ۳/۱۱۳ را ببینید (A3 to R113.3). کارگروه فناوری بر این باور است که این بندها ممکن است در آینده تقویت شوند، تا به‌شبهه‌ای روشن‌تر مفهوم پاسخگویی را با توجه به استفاده فزاینده از متخصصان مستقل و کارگزاران هوشمند، توضیح دهند.

کارگروه فناوری مطالب مربوط به اتکا به کار دیگران در بندهای آر ۲۲۰/۷ تا الف ۱/۲۲۰/۷ (R220.7 to 220.7) (A1 آیین و همچنین اصلاحیه‌های پیشنهادی در بند ۲۲۰/۷ در پیش‌نویس پیشنهادی نقش و طرز فکر را نیز بازبینی کرده است. کارگروه فناوری متوجه شده است که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران در تصویب اصلاحیه‌های پیشنهادی در بند ۲۲۰/۷، موافقت کرده است که ارجاع پیشنهادی به اتکا به فناوری که توسط کارگروه نقش و طرز فکر پیشنهاد شده را حذف کند، با این دلیل که کارگروه فناوری دارای موقعیت بهتری برای در نظر گرفتن فرآیندهای هر کدام از ارجاع‌ها در این دو بند است. با انعکاس موضوع، هیئت باید گنجانیدن مطالبی درباره اتکا به فناوری در بندهای آر ۲۲۰/۷ و الف ۱/۲۲۰/۷، به‌عنوان بخشی از فعالیتهای پس از مرحله ۱ اقدام فناوری را در نظر بگیرد.

کارگروه فناوری همچنین دریافت که هیچ بخش یا مطلب متناظری درباره تهیه و ارایه اطلاعاتی که به‌طور ویژه به موضوع اتکای حسابدار حرفه‌ای به‌کار دیگران در بخش ۳ آیین پیردازد، وجود ندارد. با در نظر گرفتن چگونگی به‌کارگیری مقررات به‌کارگیری در بندهای ۲۰۰/۴ (ب) و آر ۳۰۰/۵ تا الف ۱/۳۰۰/۵ در چنین موقعیتهایی، کارگروه نتیجه گرفت که هرگونه بازبینی مقررات به‌کارگیری می‌تواند در آینده به‌عنوان بخشی از بازبینی استقرار هیئت از آیین اصلاح شده و بازسازی شده در آینده پرداخته شود.

گزارشگری چگونه دیده می‌شود. بعضی ذینفعان اشاره کردند که در حالی که بعضی حوزه‌های گزارشگری، مالکیت اطلاعات خصوصی را با اشخاص می‌دانند، بقیه حوزه‌ها اطلاعات خصوصی را در مالکیت شرکتها یا ایالت می‌دانند.

در اقتصاد «اطلاعاتی» امروز که داده‌ها از طرف بسیاری به‌عنوان شکل جدیدی از دارایی به‌حساب می‌آیند، به‌اشتراک‌گذاری و استفاده از مقادیر زیاد داده‌های دیجیتال برای ایجاد ارزش برای کسب‌وکارها، کارمندان، مشتریان و صاحبکاران، پذیرفته شده (و به‌نوعی مورد انتظار) است. فناوری همچنین اجازه داده است که داده‌ها تکثیر شده و آسانتر و سریعتر منتقل شوند، که این امر منجر به مخاطره‌هایی برای یکپارچگی و امنیت داده می‌شود. با جریان مجموعه‌های بزرگ داده که اغلب شامل اطلاعات شخصی و دیگر اطلاعات حساس هستند، حفاظت از اطلاعات محرمانه، تبدیل به یک مسئله درخور توجه می‌شود که بنگاه‌ها و دیگر سازمانهایی که دسترسی به این مجموعه‌های داده دارند، باید این مسئله را در نظر بگیرند. با رشد دسترس‌پذیری و استفاده از کلان‌داده، نیاز به توسعه و استقرار راهبری و چارچوبهای مناسب داده نیز وجود دارد، که در میان دیگر موارد، شامل گردآوری، استفاده و افشای اطلاعات شخصی و حساس، و همچنین تدابیر ایمن‌ساز علیه سواستفاده باشد. کارگروه از طریق ذینفعان شنیده است که حرفه، با توجه به نقش سنتی خود در پرداختن به داده‌های مالی و دیگر داده‌های حساس، و نقشی که در تدوین استانداردها دارد، دارای موقعیت مناسب برای کمک به گفتگو درباره نیاز به چارچوبهای راهبری اثربخش برای داده است. برای مثال، این مفاهیم در گزارش **انجمن حسابداران حرفه‌ای رسمی**

کانادا^{۱۴} با عنوان «مسیر پیش‌رو: تبدیل دیدگاه‌ها به اقدام»، منعکس شده‌اند. انجمن حسابداران حرفه‌ای رسمی کانادا بیان می‌کند که حرفه حسابداری دارای موقعیت مناسب برای استفاده از ویژگیهای مرکزی خود، از جمله اعتماد و یکپارچگی و مسئولیت حرفه برای اقدام در جهت منافع عمومی است، تا راهبری موردنیاز برای داده و همچنین اطمینان‌بخشی فراهم کند، از این‌که تصمیمها بر مبنای ارزشی که داده‌ها فراهم می‌آورند، گرفته می‌شوند. بحث مطرح‌شده در بخش ۳۵۰ (حضانت داراییها) مربوط به حضانت داراییها در زیربخش داده

پیشنهاد ۴

کارگروه فناوری به‌هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران پیشنهاد می‌کند که تقویت مفهوم پاسخگویی را در آیین با موارد زیر در نظر بگیرد:

- گنجاندن مطالب جدید در زیربخش ۱۱۱ درباره تمایل حسابدار حرفه‌ای به‌پذیرش مسئولیت. این موضوع نیازمند در نظر گرفتن این نکته است که آیا در حال حاضر این جنبه از پاسخگویی به‌میزان کافی در مطالب پیشنهادی جدید در زیربخش ۱۱۱ در پروژه نقش و طرز فکر هیئت پوشش داده شده است یا خیر.

- توضیح روشن‌تر مفهوم پاسخگویی در زیربخش ۱۱۳ با توجه به‌استفاده فزاینده از متخصصین مستقل و کارگزاران هوشمند.
- گنجاندن ارجاع مناسب به‌فناوری در مقررات مربوط به اتکا به‌کار دیگران در بخش ۲۲۰. ملاحظات بیشتری نیز باید درباره چگونگی پیشبرد این تغییرها به‌بهترین شکل، با توجه به‌پروژه نقش و طرز فکر هیئت انجام شود.

کارگروه فناوری همچنین پیشنهاد می‌کند که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، به‌عنوان بخشی از تعهد راهبردی خود به‌انجام بازبینی استقرار آیین تجدیدنظرشده و بازسازی‌شده، اثربخشی «مقررات کاربردپذیری» را که در بندهای ۲۰۰/۴ (ب) و ۲۰۰/۵ تا ۲۰۰/۵ الف ۱ (200.4(b), R300.5 to 300.5 A1) تعیین شده است، با در نظر گرفتن بخش ۲۲۰ (220.d.)، در نظر بگیرد.

حریم شخصی و رازداری

مفهوم حریم شخصی ارتباط نزدیکی با مفهوم رازداری دارد. در مورد اطلاعات، حریم شخصی مربوط به‌حق قانونی یک فرد برای حفاظت، کنترل و دسترسی به‌اطلاعات یا داده‌های شخصی وی است. در مقابل، رازداری به‌چگونگی حفاظت اطلاعات شخصی یا دیگر اطلاعاتی که باید محرمانه بمانند (مانند اطلاعات دارای حساسیت تجاری) از دسترسی غیرمجاز، مربوط می‌شود.

کارگروه فناوری با خبر است که هنگام در نظر گرفتن چگونگی حفاظت از حریم شخصی، باید توجه لازم به‌این نکته مبذول شود که مالکیت اطلاعات شخصی در هر حوزه

به‌روشنی این مفهوم را به‌عنوان یادآور اهمیت برای حسابداران حرفه‌ای در بر بگیرد.

• آیا حسابداران حرفه‌ای باید مجاز، و به‌احتمال، تشویق شده یا ملزم باشند که اطلاعات بیشتری افشا کنند، زیرا انتظار عمومی برای شفافیت در عصر دیجیتال همچنان در حال افزایش است.

پیشنهاد ۵

کارگروه فناوری پیشنهاد می‌کند که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، تجدیدنظر در زیربخش ۱۱۴ را، با توجه به دسترس‌پذیری و استفاده افزایش‌یافته از داده‌های شخصی و دیگر داده‌های حساس، در نظر بگیرد، تا به‌مسائل مربوط به حریم شخصی و نیاز به حفاظت فعال از اطلاعات، توجه کافی مبذول شود.

پانوشتها:

- 1- International Code of Ethics for Professional Accountants (the Code)
- 2- Technology Working Group (TWG)
- 3- Proposed Revisions to the Code to Promote the Role and Mindset Expected of Professional Accountants (Role and Mindset ED)
- 4- International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA)
- 5- Artificial Intelligence (AI)
- 6- Deep Machine Learning
- 7- Big Data
- 8- Automation Bias
- 9- Microsoft
- 10- IBM
- 11- European Commission (EC)
- 12- Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)
- 13- The Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW)
- 14- Chartered Professional Accountants of Canada (CPA Canada)

منبع:

• IESBA Technology Initiative Phase 1 Final Report, IESBA, December 2019

به‌عنوان دارایی را نیز ببینید.

با مرور مطالب درباره اصل بنیادین رازداری که در زیربخش ۱۱۴ آیین تبیین شده است، کارگروه فناوری به این دیدگاه رسیده است که این زیربخش باید در آینده بهبود یابد. کارگروه دریافت که در میان دیگر مسایل، موارد زیر ممکن است نیاز به ملاحظه بیشتر از طرف هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران داشته باشد:

• آیا زبان و واژگان باید به‌روز شود، تا ریسک‌های جدید مانند استفاده از رسانه‌های اجتماعی، استفاده از ذخیره ابری و دیگر تغییرها در مفهوم رازداری را در نظر بگیرد. حین در نظر گرفتن چگونگی مدرن‌سازی ممکن برای زیربخش ۱۱۴، بازبینی اصول راهبری و قوانین حریم شخصی کنونی نیز می‌تواند سودمند باشد.

• آیا مطالب باید کمتر تشریحی باشد و سپس در سطوح بالاتر اصول خلاصه شود تا از ریسک منسوخ شدن پرهیز شود.

• آیا زیربخش ۱۱۴ باید دیگر جنبه‌های نظارت بر داده و اطلاعات را، فراتر از «استفاده» و «افشا» پوشش دهد. دیگر مراحل نوعی چارچوب کنترل چرخه عمر مدیریت داده از جمله جمع‌آوری، ذخیره‌سازی، انتقال، پردازش و امحا است.

• آیا واژه‌هایی مانند «داده»، «اطلاعات» و «اطلاعات محرمانه» باید تعریف شوند.

• آیا باید مفهومی برای مقیاس‌پذیری در آیین وجود داشته باشد، که به‌موجب آن، اقدامی که باید برای حفاظت اطلاعات محرمانه انجام شوند، به‌میزان حساسیت اطلاعات بستگی داشته باشد (برای مثال حساسیت بیشتر درباره اطلاعات مرتبط با سلامت، نژاد، زیست‌سنجی و باورهای مذهبی).

• افزون بر مسئولیت مبنی بر افشا نکردن اطلاعات محرمانه، آیا باید مسئولیتی مبنی بر تضمین حفاظت چنین اطلاعاتی در مقابل حمله سایبری یا دیگر شکل‌های دستبرد وجود داشته باشد. کارگروه بر این باور است که هرگروه پیشنهادی برای تقویت اصل بنیادین رازداری، باید همراه با جمع‌آوری اطلاعات درباره موضوع امنیت سایبری و جرایم سایبری باشد.

• در حالی که مطالب به‌اندازه کافی گسترده است که حفاظت از حق اشخاص برای حریم شخصی را در بر بگیرد، کارگروه فناوری در نظر گرفت که ممکن است مناسب باشد اگر آیین